

506.489

N28

Gribter

af

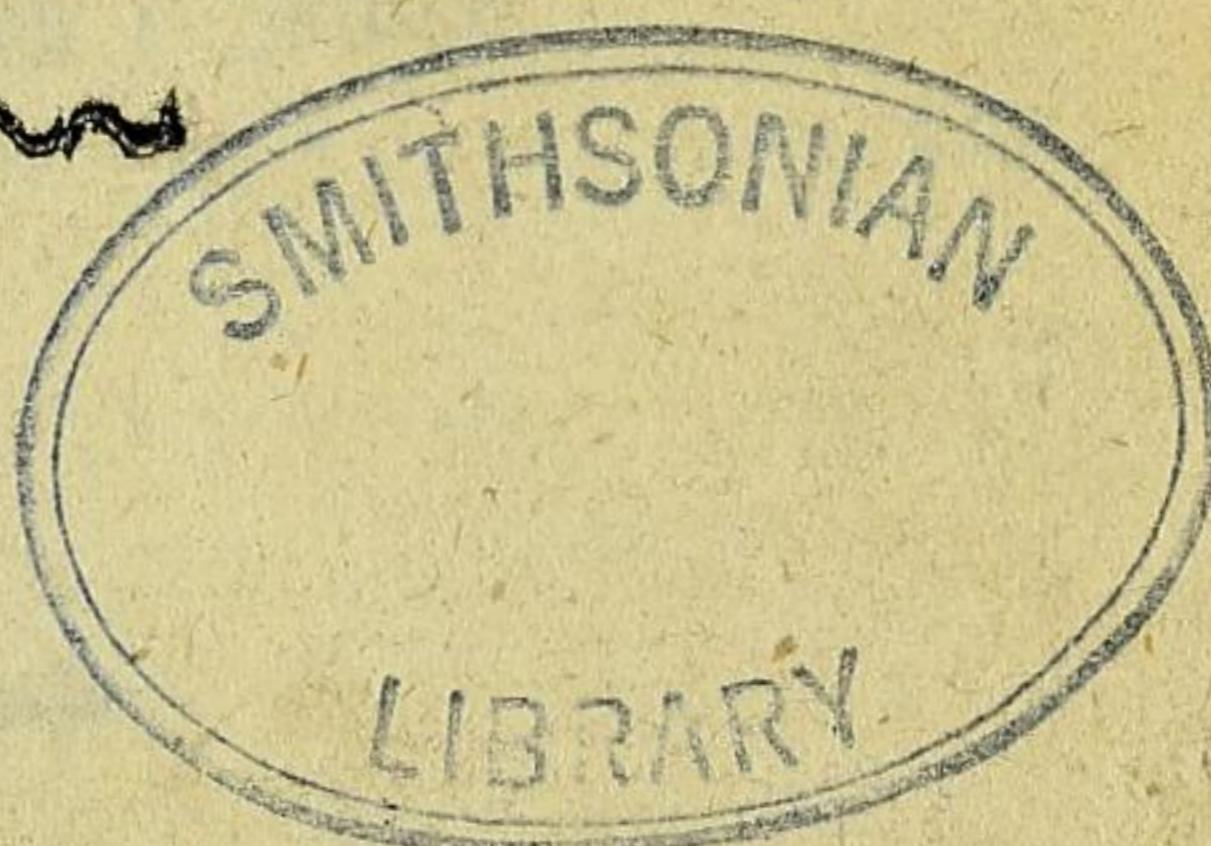
Naturhistorie-Selskabet.

2det Bind:

1ste Hefte.

København,

Trykt hos Høfbogtrykkerne N. Møller og Søn.

1792.

HABP

III.

Tegttagelser
til
Insekternes Historie
af
N. Sønder Lund.

(Oplæst den 28 October 1791.)

I.

Slægten *Scyllarus*.

Til Naturhistorie-Selskabets Cabinet har Hr. Rector West fra St. Croix i Vestindien henvendt den sieldne Hummer- eller Krebs-Art, som Dr. P. Browne i hans Hist. of Jamaica Tab. 41. fig. 1. har satet tegne.

Denne Tegning er både af Linné og Fabricius henført til *Cancer Arctus*, af hvilken Prof. Fabricius har dannet en meget udmærket Slægt under Navn af *Scyllarus*, der adskiller sig især derved, at de to bageste Følehorn (*Antennæ posticæ*) ere brede, lignende et Blad, men dog bestaaende af Lede. Den europæiske *Cancer Arctus* Linn., eller *Scyllarus Arctus* Fabr., hvoraf Slægtsmærket toges, mangler den for Krebs-Arterne paa den forreste Kloe eller Haand ellers sædvanlige Finger. Og alle de hos Skribenterne afbildede Krebse med bladede Bag-Antennen, og med den forreste Bind, 2det Heste,

B

restē

reste Kloie uden Finger blevne hensorte til een Art. Det er tydeligt, at Slægtmerket er her taget for Arten Mærke, og at altsaa flere Arter ere sammenblandede og hensorte til een.

Den *Scyllarus Arctus*, som Linné noiagtigen beskrev i Syst. Naturæ, ed. XII. pag. 1154, adskiller sig ved 5 Rade fortil vendte Spidser paa Brystdækket, (thorace quinquefariam antrorsum aculeato) af hvilke de 2 Rade ere i Sidekanterne af Brystdækket; videre derved at Kanten af de bageste Følehorns forreste Led er afrundet, har 7 for sterste Delen stumpe Indskæringer, og er ligesom Overfladen af disse Antenner eller Bladet besat med Haar, (Antennarum squamis ciliatis marginie incisuris septem). Hertil kan lægges, at det yderste Led af Halen ender sig foran Halens mellemste Blad i 4 Spidser, og at for ved de øvrige 4 Sideblade i Halen findes een længere og nogle mindre Spidser, (apice caudæ aculeato). Den er overalt ellers haaret, men paa Halens Overflade kun i de der paa tegnede Fordybninger. I Størrelse ligner den vor almindelige Krebs (*Astacus fluviatilis*). Den er noiagtigen aftegnet i Sulzers Geschichte der Insekten Tab. XXXII. fig. 3. Af de øvrige Figurer, som Linné og Fabricius have hensørt til *Scyllarus Arctus*, synes kun Barrelieri Tab. 1288 fig. 2. dertil at passe.

Figuren i Seba's Mus. Tom. 3. Tab. 20 fig. 1. er derimod upaatvivleligen tagen efter en anden Art, der synes nok adskilt, foruden ved Mangelen af Spidser

ser paa Brystdækket, især ved de dybe Indskæringer i Sidekanterne af Brystdækket (thorace marginato, margine profunde serrato) og ved Størrelsen. Rumph's Figur Musei Tab. 2 fig. C og Maregraf's i Hist. Brasiliæ pag. 186 forestille den samme Art som Seba, og da en fra Scyllaro Arcto forskellig Art.

Johnstons Figurer Hist. exsanguium Tab. 4. er det vanskeligt at bestemme noget om. Men fun den 3. 4. 8 Figur synes at kunne hensøres til Scyllarus Arctus. Den 12te Figur er dersra ganske adskilt, og kommer den forommedte af Brownes tegnede fra Jamaiica nærmest.

Denne Vestindiske Scyllarus er nok udmerket. Dens Brystdække er ikke meget ujævnt, næsten firkantet, i Sidekanterne med smaa runde Indskæringer. Ligeledes indskærne ere de bageste Antenner, der fortil ere afrundede. Hele Dyret er uden Haar og større Stake, men dets Overflade særdeles skarp. (Differt ergo thorace subæquali glabro, subquadrato, margine crenato, squamis antennarum glabris crenatis, uti totum animal, asperis). De af Rector West hemsendte Exemplarer, Han og Hun, hvorfaf Hannen som sædvanlig er mindst, ere især i Henseende til Greden større end Brownes Figur, og stor som en maadelig Hummer (*Astacus marinus*). Forresten er denne Figur meget neiagtig endog til de 2 stærke røde Pletter paa det Brystet nærmeste Led af Halen.

Upaatvivlesigen er den en fra Scyllaro Arcto forskellig Art; men hvorvidt den af Prof. Fabricius i Spec. Ins. 1. pag. 509 beskrevne nye Art, Scyllarus Australis er den samme med eller forskellig fra denne, er vanskeligt at bestemme. Da den er beskrevet efter et usuldstændigt Exemplar, da den er mindre end Scyllaro Arcto, dens antennæ posticæ ere læves, da der i Beskrivelsen intet meldes om, at de ere crenatae, maae her blive ubestemt, hvorvidt den er af samme Art med den af Browne afbildede.

Ogsaa har Hr. Konstforvalter Spengler foræret til Selskabets Cabinet et Exemplar af den Scyllarus, der i Kuniphs Karitetskammer (Amst. 1705) er tegnet Tab. 2. fig. D, som og af Hr. Daldorf er sendt fra Tranquebar, og hvoraaf jeg besidder et, skint mindre, Exemplar fra China. Denne er fra alle de øvrige afskilt derved, at Kanten af Brystdækket ikke er indskaarlen, men ender sig allene fortil ved Hænen i 4 til 5 Tænder; at Hovedet endes med 2 Tænder; at en ophejet Rand med 3 foran vendte Spidser løber langs Brystdækket; at den samme Rand, skint umærkligere, fortsættes langs Halen og ender sig i en Tand; at Ledene af Halen ere betegnede med Jure paa tværs; at Dyret fortil er dobbelt saa bredt som bag til, hvorved den for det første Dækast er udmarket; at Overfladen er glat med opstaende Punkter, hvormellem tet til Overfladen trykte Haar; De bageste Antennen med skarpe og dybe, men faa, Indskærrelser, hvormellem Haar,

det

det forreste Led med 5 til 6, det bageste med 4 Spidser, alle udad, indentil uden mærkelige Indskærrelser, (thoracis inter oculos latissimi glabri & porcati margine integro antice dentato, a tergo linea elevata: thoracis dentibus tribus antrorsum versis, abdominis unico in apice; antennis posticis glabris, acute sed parce incisis, ciliatis, rostro bidentato) Dyret er næsten af dobbelt Størrelse med Scyllaro Arcto,

Slægten *Scyllarus* Fabricii bestaaer herefter af følgende Arter:

1. *Scyllarus arctus*, hirtus, thoracis aculeati margine aculeato, antennarum squamis ciliatis, margine ferratis.

Linn. S. N. ed. 12. pag. 1054. Descr.

Sultzeri Hist. Inf. Tab. 32. fig. 2.

Johnston. exsangv. Tab. 4. fig. 3, 4, 8?

I den middellandske See, Prof. Wahl; ogsaa i det nordligere Europas Vand efters Linnés Forskring.

2. *Scyllarus aequinoctialis*, asper, thoracis subæqualis & antennarum posticarum margine crenato glabro.

P. Browne Hist. Jam. pag. 424. Tab. 41. fig. 1.

Johnston. exsangv. Tab. 4. fig. 12?

Scyllarus australis Fabricii Spec. Inf. 1. p. 509?

Bed de Vestindiske Der.

3. *Scyllarus antarcticus*, pilosus, antennarum squamis & thorace inæquali margine serraturis plurimis profundis, ciliatis.

In fidem figurarum:

Seba Mus. 3. Tab. 20. fig. 1.

Rumph. Mus. Tab. 2. fig. C.

Marcgraf. H. Brasiliæ p. 186.

Johnston. exsangv. Tab. 9. fig. 14.

4. *Scyllarus orientalis*, glaber, porcatus, thoracis antice & a tergo dentati margine integro; antennarum squamis extus serraturis paucis, validis, acutis, ciliatis.

Rumph. Mus. Tab. 2. fig. D.

Fra Ostindien og China.

Foruden de af Følehornene tagne Slægtsmærker, komme disse Arter endnu deri overeens, at det forreste Par Fodder eller de saa kaldte Hænder ikke ere forsynede med Klører, eller at den yderste Spidse ingen Finger har.

Derimod findes dette paa det bageste Par hos begge de førstnævnte Arter, og Rumph anfører det samme om den tredie Art. Ved den 4de findes dertil intet Spor.

2.

Aranea arcuata.

For Naturens Huusholding, kan der ikke være Twivl om, at jo Edderkoppen og dens Arbeider ere
vig-